

ETYCZNE ZASADY PUBLIKOWANIA OBOWIĄZUJĄCE W CZASOPIŚMIE "ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES"

Redakcja kwartalnika „ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES” przykłada szczególną wagę do konieczności stosowania standardów etycznego postępowania wszystkich stron zaangażowanych w proces publikacji: autorów, redaktorów, recenzentów oraz wydawcy.

Standardy etyczne i przeciwdziałanie nadużyciom w praktyce wydawniczej, stosowane przez Redakcję „ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES”, zostały przygotowane na podstawie zaleceń *COPE Committee on Publication Ethics* (Komisji Etyki Publikacji) zawartych w *Code of Conduct and Best Practice Guidelines for Journal Editors* (Kodeks postępowania i wytyczne dotyczące najlepszych praktyk dla redaktorów czasopism naukowych), *COPE Ethical Guidelines for Peer Reviewers* (Wskazówki etyczne Komisji Etyki Publikacji dla recenzentów prac naukowych) oraz opracowania *Dobre praktyki w procedurach recenzyjnych w nauce*.

OBOWIĄZKI REDAKTORA I REDAKCJI

Odpowiedzialność

Redaktor w czasopiśmie jest odpowiedzialny za decyzje, które ze złożonych artykułów przysłanych do redakcji powinny zostać opublikowane, a ponadto jest odpowiedzialny za wszystko, co zostało opublikowane w czasopiśmie. Przy podejmowaniu tych decyzji redaktor może kierować się polityką rady redakcyjnej czasopisma, jak również wymogami prawnymi regulującymi sprawy zniesławienia, naruszania praw autorskich i plagiatu. Przy podejmowaniu decyzji dotyczących publikacji redaktor może konsultować się z innymi członkami redakcji i recenzentami. Redaktor powinien zachować normy zgodne z aktualnym stanem prawnym w zakresie zniesławienia, naruszenia praw autorskich i plagiatu.

Bezstronność i sprawiedliwość

Redaktor powinien oceniać nadesłane artykuły pod kątem zawartości merytorycznej, oryginalności, jakości naukowej oraz spójności z tematyką czasopisma bez względu na rasę, płeć, orientację seksualną, przekonania religijne, pochodzenie etniczne, obywatelstwo lub upodobania polityczne autora (-ów).

Poufność

Redaktor i każdy inny członek redakcji nie może ujawniać żadnych informacji o nadesłanej pracy nikomu poza autorem (-ami), recenzentami, potencjalnymi recenzentami, innymi konsultantami redakcyjnymi (np. tłumaczami lub korektorami językowymi) i wydawcą.

Zapobieganie konfliktowi interesów

Redaktor powinien dążyć do zapewnienia sprawiedliwej i merytorycznej recenzji. Redakcja nie wyznacza na recenzentów osób, które pozostają w stosunku bezpośredniej podległości służbowej z autorami tekstów lub w innych bezpośrednich relacjach osobistych.

Zaangażowanie i współpraca w badaniach

Redaktor powinien stać na straży rzetelności własnego czasopisma poprzez nanoszenie poprawek i wycofywanie artykułów. Redaktor musi niwelować uchybienia redakcyjne i nieprawidłowości w recenzjach. Powinien podjąć odpowiednie działania, gdy zostały przedstawione zarzuty etyczne dotyczące nadesłanej pracy lub opublikowanego artykułu.

OBOWIĄZKI AUTORÓW

Autorstwo artykułu

Autorstwo powinno być ograniczone do tych osób, które wniosły znaczący wkład w koncepcję i realizację badań oraz interpretację publikowanych wyników badań. Wszyscy, którzy w znacznym stopniu przyczynili się do powstania pracy, powinni być wymienieni jako współautorzy. Osoby, które uczestniczyły w niektórych częściach pracy badawczej, której efektem jest artykuł, powinny zostać wymienione w sekcji „Podziękowanie”. Główny autor (autor do korespondencji) powinien zapewnić, że wszyscy współautorzy artykułu są wpisani. Główny autor (autor do korespondencji) powinien również zapewnić, że wszyscy współautorzy widzieli i zatwierdzili ostateczną wersję artykułu oraz zgodzili się na jego publikację.

Ghostwriting i guest authorship stanowiące przejaw nierzetelności naukowej uznaje się za przekroczenie zasad etycznych. Autorzy zobowiązani są do wskazania wkładu poszczególnych osób w powstanie tekstu. W tym celu składane jest stosowne oświadczenie, dostępne na stronie internetowej czasopisma.

Z *ghostwriting* mamy do czynienia wówczas, gdy ktoś wniósł istotny wkład w powstanie publikacji, jednak nie ujawni ono jego lub nie wymieniono jego roli w podziękowaniach zamieszczonych w publikacji.

Z *guest authorship* ("honorary authorship") mamy do czynienia wówczas, gdy udział danej osoby jest znikomy lub w ogóle nie miał miejsca, a pomimo to podano ją jako autora/współautora publikacji.

Ujawnianie danych i konflikty interesów

Autorzy powinni ujawnić wszelkie źródła finansowania projektów w swojej pracy, wkład instytucji naukowo-badawczych, stowarzyszeń i innych podmiotów oraz jakiegokolwiek finansowe lub inne merytoryczne konflikty interesów, które mogą być interpretowane jako wpływające na wyniki lub ich interpretację.

Standardy w publikowaniu wyników badań

Artykuły składane do czasopisma mogą być wyłącznie oryginalnymi dziełami, nienaruszającymi praw autorskich osób trzecich oraz dotychczas nie były opublikowane i nie zostały złożone w innym wydawnictwie. W przedkładanym redakcji tekście naukowym wykorzystującym badania własne autora, należy szczegółowo omówić metodologię przeprowadzanych badań. Autor poza tekstem naukowym, powinien dostarczyć redakcji dane nieprzetworzone wykorzystane w pracy. Podawanie fałszywych lub świadomie nieprawdziwych stwierdzeń jest nieetyczne. Autor nie powinien publikować materiałów opisujących te same badania w więcej niż jednym czasopiśmie lub publikacji pierwotnej. Złożenie tej samej pracy do więcej niż jednej redakcji czasopisma jednocześnie stanowi postępowanie nieetyczne i jest niedozwolone. Za nieetyczne uznaje się także przedkładanie artykułu naukowego, będącej tłumaczeniem tekstu opublikowanego, lub złożonego do innego czasopisma.

Oryginalność i plagiat

Autorzy powinni upewnić się, że napisana przez nich praca jest w całości oryginalna. W przypadku, gdy autorzy wykorzystali prace i/lub słowa innych autorów, powinny one zostać odpowiednio przywołane lub zacytowane.

Podziękowania i podawanie źródeł informacji

Artykuły powinny zawierać podziękowania dla osób lub instytucji, które wykonały prace na rzecz autora. Autorzy powinni również przytaczać publikacje, które istotnie wpłynęły na określenie charakteru zgłoszonych prac.

Błędy w publikacjach

W przypadku, gdy autor znajdzie znaczące błędy lub nieścisłości we własnej pracy, która została opublikowana, jego obowiązkiem jest niezwłocznie powiadomić redaktora czasopisma lub wydawcę oraz współpracować z nimi w celu wycofania artykułu albo opublikowania odpowiedniej erraty.

Wszelkie przypadki naruszenia wskazanych powyżej zasad etycznych stanowią przesłankę odrzucenia artykułu.

OBOWIĄZKI RECENZENTÓW

Wkład w decyzje redakcyjne

Recenzja pomaga redaktorowi w podejmowaniu decyzji o charakterze redakcyjnym i poprzez komunikację redakcji z autorem, ma również pomóc autorowi w poprawie artykułu.

Terminowość

Każda osoba zaproszona do recenzji, która nie czuje się kompetentna do zrecenzowania artykułu lub wie, że nie zdąży wykonać tej recenzji we właściwym czasie, powinna niezwłocznie powiadomić redaktora tak, żeby ten mógł poprosić o recenzję kogoś innego.

Poufność

Każdy recenzowany artykuł musi być traktowany jako dokument poufny. Nie może on być okazywany lub omawiany z innymi osobami poza redakcją.

Obiektywizm

Recenzje powinny być wykonane w sposób obiektywny w zgodzie ze standardami etycznymi, z wykorzystaniem argumentów naukowych, w celu podniesienia wartości naukowej tekstu. Personalna krytyka autora jest niedopuszczalna. Recenzenci powinni jasno wyrażać swoje opinie, popierając je odpowiednimi argumentami.

Anonimowość

Wszystkie recenzje wykonywane są anonimowo. Redakcja nie udostępnia danych autorów recenzentom.

Weryfikacja oryginalności tekstu

Recenzent powinien również poinformować sekretarza redakcji o naruszeniach standardów etycznych przez autora tekstu, (jeśli takie mają miejsce), w tym o każdym znaczącym podobieństwie, częściowym pokrywaniu się treści recenzowanej pracy z jakąkolwiek inną opublikowaną i znaną mu pracą lub o podejrzeniu plagiatu.

Ujawnianie danych i konflikty interesów

Uprzywilejowane informacje lub pomysły uzyskane w trakcie recenzji powinny być traktowane jako poufne i nie mogą być wykorzystywane dla osiągnięcia korzyści osobistych. Recenzenci nie powinni podejmować się oceny artykułów, w których mają konflikty interesów wynikające z konkurencji, współpracy lub innych relacji i powiązań z jednym z autorów, firm lub instytucji związanych z artykułem.

OŚWIADCZENIE WYDAWCY/WŁAŚCICIELA CZASOPISMA

W przypadkach domniemanej lub sprawdzonej nierzetelności naukowej, nieuczciwej publikacji lub plagiatu, wydawca/właściciel czasopisma, w ścisłej współpracy z redaktorem czasopisma, podejmie wszelkie właściwe środki w celu wyjaśnienia sytuacji i wniesienia poprawek do określonego artykułu. Obejmuje to szybką publikację erraty lub, w uzasadnionych przypadkach, pełne wycofanie pracy z czasopisma.